

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci navrhovateľky **H. Š.**, bytom B., D. N. V. proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava **o príplatok k dôchodku politickým väzňom**, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 9. decembra 2010, č. k. 12Sd/183/2010-28, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 9. decembra 2010, č. k. 12Sd/183/2010-28, **potvrďuje**.

Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 9. decembra 2010, č. k. 12Sd/183/2010-28, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. z 20. apríla 2010, ktorým odporkyňa zrušila svoje rozhodnutie 2 číslo X. z 19. júna 2008 a súčasne potvrdil jej rozhodnutie 1 z 20. apríla 2010, číslo X., ktorým odporkyňa podľa § 2 ods. 2, § 3 a § 4 zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom (ďalej len „zákon č. 247/2007 Z. z.“) priznala navrhovateľke od 2. júna 2008 príplatok k dôchodku v sume 157,60 € (4748 Sk) mesačne a rozhodnutie 2

z 20. apríla 2010, číslo X., ktorým odporkyňa rozhodla podľa § 81 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení o výplate starobného a vdovského dôchodku navrhovateľky v súbehu tak, že navrhovateľke od 2. júna 2008 vypláca starobný dôchodok v sume 146,78 eur (4422 Sk) mesačne, vdovský dôchodok v sume 422,79 eur (12 737 Sk) mesačne, spolu v celkovej výške 569,57 eur (17 159 Sk) mesačne.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že po preskúmaní rozhodnutí odporkyne dospel krajský súd k záveru, že rozhodnutia odporkyne boli vydané v súlade s platnou právnou úpravou. Za správne a v súlade so zákonom považoval priznanie príplatku k dôchodku politickým väzňom od 2. júna 2008 a určenie výšky príplatku k dôchodku politickým väzňom za dobu väzby a výkonu trestu odňatia slobody nebohého manžela navrhovateľky od 12. júla 1951 do 10. mája 1962, ako aj určenie sumy vdovského dôchodku a úpravu, vykonanú pre súbeh nárokov na výplatu starobného a vdovského dôchodku.

Proti rozsudku krajského súdu podala odvolanie navrhovateľka. Nesúhlasila so stanoveným dátumom, od ktorého jej bol priznaný príplatok k dôchodku politickým väzňom. Podľa jej názoru mal byť príplatok priznaný od 1. januára 2008, pričom poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. februára 2010 sp. zn. 7So/6/2010. Oneskorené podanie žiadosti zavinila odporkyňa, ktorá jej predpísané tlačivo zaslala až v máji 2008. Z toho dôvodu žiadala, aby jej bol priznaný príplatok k dôchodku od 1. januára 2008 do 1. júna 2008.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedla, že rozhodnutiami z 20. apríla 2010 realizovala rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. februára 2010 sp. zn. 7So/6/2010, podľa ktorého oprávnená osoba môže podať žiadosť o príplatok na hociktorú pobočku Sociálnej poisťovne s účinkami začatia konania podľa § 4 ods. 2 zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom, a preto bol príplatok k dôchodku navrhovateľke priznaný v súlade s týmto rozsudkom a v súlade s § 4 ods. 3 zákona č. 274/2007 Z. z. od 2. júna 2008, t. j. odo dňa podania žiadosti o príplatok k dôchodku prostredníctvom pobočky Sociálnej poisťovne v Považskej Bystrici. Z toho dôvodu navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa

spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutí odporkyne o priznaní príplatku k dôchodku politickým väzňom k vdovskému dôchodku navrhovateľky a o výplate vdovského dôchodku v súbehu so starobným dôchodok.

Skutočnosť, že navrhovateľka splnila zákonom stanovené podmienky pre priznanie príplatku k dôchodku politickým väzňom, ani výška priznaného príplatku a rozhodnutie o súbehu starobného a vdovského dôchodku neboli medzi účastníkmi konania sporné. Sporným zostal len dátum, od ktorého mal byť príplatok priznaný.

Podľa § 1 zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení zákona č. 274/2007 Z. z. tento zákon upravuje poskytovanie príplatku k dôchodku ako štátnej sociálnej dávky (ďalej len "príplatok") na zmiernenie krívd spôsobených komunistickým režimom v období od 25. februára 1948 do 31. decembra 1989 politickým väzňom a osobám pozostalým po popravenom alebo zomretom politickom väzňovi počas výkonu trestu, počas zaradenia do vojenských táborov nútených prác, protiprávneho násilného odvedenia do bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík a do táborov, ktoré mal bývalý Zväz sovietskych socialistických republík zriadené v iných štátoch alebo počas zaradenia do tábora nútených prác a ich rodinným príslušníkom za znevýhodnenie na trhu práce a nižší dôchodok.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 274/2007 Z. z. oprávnená osoba je aj fyzická osoba, ktorej sa vypláca vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok, sirotský dôchodok, vdovský výsluhový dôchodok, vdovecký výsluhový dôchodok alebo sirotský výsluhový dôchodok, pozostala po oprávnenej osobe uvedenej v odseku 1 a ku dňu podania žiadosti o príplatok je štátnym občanom Slovenskej republiky.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení neskorších predpisov o nároku na príplatok, jeho sume rozhoduje a príplatok vypláca Sociálna poisťovňa a orgán príslušný na výplatu dôchodku podľa osobitného predpisu.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení neskorších predpisov konanie sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby.

Žiadosť sa podáva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou alebo orgánom príslušným na výplatu dôchodku podľa osobitného predpisu.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení neskorších predpisov nárok na výplatu príplatku vzniká odo dňa podania žiadosti o príplatok oprávnenou osobou.

Z obsahu spisového materiálu vrátane administratívneho spisu odporkyne je zrejmé, že starobný dôchodok nebohého manžela navrhovateľky, priznaný od 12. novembra 1984, bol upravený podľa § 25 ods. 7 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii od 1. júla 1990. Manžel navrhovateľky zomrel 12. decembra 1992 a od uvedeného dňa bol navrhovateľke priznaný vdovský dôchodok. Žiadosťou, spísanou dňa 2. júna 2008 na pobočke Sociálnej poisťovne v Považskej Bystrici a doručenu Sociálnej poisťovni, ústrediu dňa 11. júna 2008, navrhovateľka požiadala o príplatok k dôchodku politickým väzňom podľa zákona č. 274/2007 Z. z. za dobu väzby a výkonu trestu odňatia slobody jej nebohého manžela od 12. júla 1951 do 10. mája 1962, pričom preukázala splnenie podmienok nároku na príplatok. Rozhodnutím z 19. júna 2008 jej odporkyňa priznala príplatok k dôchodku politickým väzňom v sume 157,60 € (4748 Sk) mesačne od 11. júna 2008. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 2. novembra 2009, č. k. 14Sd 250/2008-24, uvedené rozhodnutie odporkyne potvrdil. Na odvolanie navrhovateľky Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 25. februára 2010, sp. zn. 7So/6/2010, rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne z 19. júna 2008 zrušil a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie, pričom vyslovil právny názor, že žiadosť o príplatok k dôchodku politickým väzňom je právne účinne podaná na ktorúkoľvek pobočku Sociálnej poisťovne (§ 4 ods. 2 zákona č. 274/2007 Z. z.) a dňom podania žiadosti vzniká aj nárok na príplatok a jeho výplatu (§ 4 ods. 3 zákona č. 274/2007 Z. z.). Následne odporkyňa preskúmanými rozhodnutiami z 20. apríla 2010 priznala navrhovateľke príplatok k dôchodku v sume 157,60 € (4748 Sk) mesačne od 2. júna 2008, to je od podania žiadosti na pobočke Sociálnej poisťovne a rozhodla o výplate starobného a vdovského dôchodku navrhovateľky v ich súbehu od 2. júna 2008.

Pokiaľ sa navrhovateľka domáhala priznania príplatku k dôchodku politickým väzňom od 1. januára 2008, táto jej žiadosť nemá oporu v zákone.

Zákon č. 247/2007 Z. z. bol v Zbierke zákonov zverejnený už 20. júna 2007. V zmysle § 2 zákona č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov

uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná.

Navrhovateľka, prípadne ňou poverená osoba mohla na príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne uplatniť nárok na príplatok na predpísanom tlačive včas, už k 1. januáru 2008. Nie je podstatné, že Sociálna poisťovňa poslala navrhovateľke tlačivo žiadosti až v máji 2008. Zákon totiž Sociálnej poisťovni neukladá povinnosť poslať oprávneným osobám uvedené tlačivo a súčasne neviaže vznik nároku na príplatok na okamih, ktorým bol oprávnenej osobe také tlačivo zo strany Sociálnej poisťovne doručené. *Okamih vzniku nároku na príplatok k dôchodku politickým väzňom a jeho výplatu sa podľa ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 274/2007 Z. z. viaže na deň podania žiadosti o príplatok.* Z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že navrhovateľka o priznanie príplatku aspoň neformálnou žiadosťou pred 2. júnom 2008 nepožiadala.

Podľa názoru odvolacieho súdu odporkyňa sa pri opätovnom rozhodovaní o žiadosti navrhovateľky v súlade s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozsudkom z 25. februára 2010 sp. zn. 7So/6/2010 riadila ustanoveniami § 4 ods. 2 a 3 zákona č. 274/2007 Z. z., a správne rozhodla o priznaní príplatku k dôchodku politickým väzňom k vdovskému dôchodku navrhovateľky od 2. júna 2008, t. j. od podania žiadosti o príplatok. Na doplatenie príplatku k dôchodku od 1. januára 2008 do 1. júna 2008, ako to žiada navrhovateľka niet právneho nároku a takáto skutočnosť nevyplýva ani z vyššie uvedeného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako sa navrhovateľka mylne domnieva.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd považoval rozhodnutia odporkyne z 20. apríla 2010 za zákonné a preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s §250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. marca 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská